

- › příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku,
- › zvláštního příspěvku k důchodu pro účastníky národního boje za vznik a osvobození Československa,
- › příjmu plynoucího na základě rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva z titulu spravedlivého zadostiučinění nebo z titulu smírného urovnání záležitostí.

Valorizace životního a existenčního minima

- › Životní a existenční minimum je zvyšováno nařízením vlády.
- › Při zvyšování částek životního a existenčního minima se zachovává jejich reálná úroveň.
- › Vláda je zmocněna zvyšovat částky životního a existenčního minima **od 1. ledna podle skutečného vývoje spotřebitelských cen, pokud nárůst nákladů na výživu a na ostatní základní osobní potřeby dosáhne** ve stanoveném rozhodném období alespoň **5%**.
- › Částky životního a existenčního minima může vláda za mimořádných okolností **zvýšit také mimo termín pravidelné valorizace**.

Informace a žádosti

Žádosti o **dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky státní sociální podpory** se podávají **na kontaktních pracovištích krajských poboček Úřadu práce ČR** podle místa trvalého pobytu občana.

Pracovníci příslušných kontaktních pracovišť Vám rádi poskytnou všechny potřebné informace.

ŽIVOTNÍ A EXISTENČNÍ MINIMUM od 1. července 2022

Definice životního a existenčního minima

- ▶ **Životní minimum** je minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb.
- ▶ **Existenční minimum** je minimální hranicí peněžních příjmů, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití. Tento institut byl vedle životního minima zaveden z důvodu větší motivace pro dospělé osoby v hmotné nouzi. Existenční minimum nelze použít u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let.
- ▶ Životní minimum ani existenční minimum **nezahrnují nezbytné náklady na bydlení**.

Právní úprava a hlavní využití

- ▶ Životní a existenční minimum je upraveno **zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu**, v platném znění.
- ▶ Částky životního a existenčního minima platné od 1. července 2022 jsou stanoveny **nařízením vlády č. 204/2022 Sb., o zvýšení částek životního minima a existenčního minima**.
- ▶ **Hlavní využití** životního a existenčního minima je v zákoně č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Životní minimum zde plní rozhodující úlohu při posuzování hmotné nouze i jako sociálně-ochranná veličina.
- ▶ Životní a existenční minimum **je využíváno také v zákoně č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře** (při zjišťování nároku na dávky, které zabezpečují adresnou pomoc rodinám s dětmi ve stanovených sociálních situacích), **v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí** (při stanovení výše u příspěvku při pěstounské péči) a **v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách** (jako kritérium nároku na zvýšení příspěvku na péči ve stanovených případech).
- ▶ Významnou roli hraje rovněž v případech exekucí pro určení nezabavitelné částky a také v soudní praxi pro stanovení alimentárních povinností. Jeho další využití je ve vztahu k dávkám pro osoby se zdravotním postižením, sociálně-právní ochraně dětí, podpoře azylantů a ochraně cizinců, osvobození od rozhlasových a televizních poplatků apod.

Částky životního minima v Kč za měsíc

▶ pro jednotlivce	4 620
▶ pro první osobu v domácnosti	4 250
▶ pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem	3 840
▶ pro nezaopatřené dítě ve věku	
– do 6 let	2 360
– 6 až 15 let	2 900
– 15 až 26 let (nezaopatřené)	3 320

Životní minimum domácnosti je součtem všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti.

Částka existenčního minima v Kč za měsíc

▶ existenční minimum	2 980
----------------------	--------------

Příklady životního minima různých typů domácností v Kč za měsíc

jednotlivec	4 620
2 dospělí	$4\,250 + 3\,840 = \mathbf{8\,090}$
1 dospělý, 1 dítě ve věku 5 let	$4\,250 + 2\,360 = \mathbf{6\,610}$
2 dospělí, 1 dítě ve věku 5 let	$4\,250 + 3\,840 + 2\,360 = \mathbf{10\,450}$
2 dospělí, 2 děti ve věku 8 a 16 let	$4\,250 + 3\,840 + 2\,900 + 3\,320 = \mathbf{14\,310}$
2 dospělí, 3 děti ve věku 5, 8 a 16 let	$4\,250 + 3\,840 + 2\,360 + 2\,900 + 3\,320 = \mathbf{16\,670}$

Společně posuzované osoby

- ▶ rodiče a nezletilé nezaopatřené děti,
- ▶ manželé nebo partneři,
- ▶ rodiče a děti nezletilé zaopatřené nebo zletilé, pokud tyto děti s rodiči užívají byt a nejsou posuzovány s jinými osobami,
- ▶ jiné osoby, které společně užívají byt, s výjimkou osob, které prokáží, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby.

Společně posuzovanými osobami jsou i osoby, které se přechodně, z důvodů soustavné přípravy na budoucí povolání, zdravotních nebo pracovních (včetně dobrovolnické služby), zdržují mimo byt.

Započitatelné příjmy

Se životním minimem se porovnávají všechny **čisté peněžní příjmy** jednotlivce nebo společně posuzovaných osob (z pracovní činnosti, z podnikání, z kapitálového majetku, z pronájmu, důchody, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory a ostatní sociální dávky, podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci, výživné atd.) s **výjimkou zejména**:

- ▶ příspěvku na bydlení, doplatku na bydlení a jednorázových sociálních dávek,
- ▶ příjmů z prodeje nemovitostí a odstupného za uvolnění bytu použitých k úhradě nákladů na uspokojení bytové potřeby,
- ▶ náhrady škody a finančních prostředků na odstranění následků živelní pohromy,
- ▶ peněžní pomoci obětem trestné činnosti,
- ▶ sociální výpomoci poskytované zaměstnavatelem,
- ▶ podpory a příspěvků z prostředků fundace a spolku,
- ▶ stipendií,
- ▶ odměn za darování krve nebo orgánů,
- ▶ daňového bonusu,
- ▶ příspěvku na péči (v okruhu společně posuzovaných osob),
- ▶ části příspěvku na úhradu potřeb dítěte, který náleží ze zdravotních důvodů,